

KARTA KURSU
rok akademicki 2020/2021

Kierunek: Psychologia
Specjalność: kliniczna
Forma prowadzenia zajęć: stacjonarne
Stopień: jednolite magisterskie
Rok: IV
Semestr: letni

Nazwa	Elementy socjoterapii
Nazwa w j. ang.	The elements of sociotherapy

Koordynator	dr Agnieszka Lasota	Zespół dydaktyczny
		dr Agnieszka Lasota dr Joanna Fryt
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z wybranymi metodami i technikami pracy socjoterapeutycznej. Omówione zostaną przyczyny niedostosowania społecznego, czynniki zagrażające, a sprzyjające powstawaniu niedostosowania społecznego u dzieci i młodzieży a następnie metody pracy grupowej opartej na socjoterapii. Studenci zapoznają się z takimi metodami socjoterapii jak bajkoterapia, muzykoterapia, arteterapia czy filmoterapia. Studenci rozwiną umiejętności pracy w grupie, współpracy, opanują sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie, z wykorzystaniem elementów mediacji grupowych. Ponadto, rozwiną świadomość kompetencji socjoterapeutów oraz korzyści ale i ograniczeń związanych z pracą socjoterapeutyczną jako formą terapii.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza z zakresu psychologii klinicznej (agresja, przemoc)
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Wiedza	W01: Student ma rozszerzoną wiedzę z zakresu niedostosowania społecznego, zagrożenia niedostosowaniem, przyczyn i czynników wyzwalających.	SK_W01; SK_W09
	W02: Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą rozwoju oraz zaburzeń sfery emocjonalnej i społecznej dzieci i młodzieży, zwłaszcza w zakresie zachowań agresywnych, przemocowych.	SK_W02; SK_W09
	W03. Student ma wiedzę na temat wybranych metod i technik pracy socjoterapeutycznej.	SK_W10

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Umiejętności	U01. Student potrafi wyjaśniać problemy związane z zaburzeniami zachowania odwołując się do współczesnych teorii i badań.	SK_U07
	U02. Student ma umiejętność interpretacji zachowań niewłaściwych (np. opozycyjnych, buntowniczych) w kategoriach społecznych oraz wykorzystywania wiedzy na temat zachowań antyspołecznych do interpretacji zjawisk społecznych i kulturowych.	SK_U09; SK_U10
	U03. Student potrafi proponować rozwiązania problemów z wykorzystaniem wiedzy psychologicznej, tworzyć proste propozycje zajęć socjoterapeutycznych.	SK_01; SK_U07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Kompetencje społeczne	K01: Student wykazuje wrażliwość na stosowanie zasad etyki i rzetelności zawodowej przez siebie oraz innych (np. w kontekście zadań i kompetencji socjoterapeuty).	SK_K01
	K02: Student wykazuje gotowość do podejmowania indywidualnych i zespołowych wyzwań zawodowych w obszarze socjoterapii.	SK_K02

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	30	15											
45													

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia odbywają się w formie zdalnej, w trybie synchronicznym poprzez platformy Teams oraz Moodle. Wykład prowadzony jest z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Studenci mają możliwość obejrzenia materiałów video, poznać konkretne metody pracy socjoterapeutycznej, uczestniczyć także w wymianie myśli poprzez forum.

W trakcie ćwiczeń studenci mają możliwość przećwiczenia pewnych elementów pracy socjoterapeutycznej, prowadzą dyskusję nad wybranymi metodami i technikami pracy, wykonują projekt indywidualny lub w małych grupach, biorą udział w dyskusji na temat możliwości i metod wykorzystywanych w socjoterapii.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		x				x	x	x					x
W02		x				x	x	x					x
W03		x				x	x						x
U01		x				x	x	x					
U02		x				x	x	x					
U03		x				x	x						
K01		x				x	x	x					
K02		x				x	x	x					

Kryteria oceny

Zaliczenie na podstawie przygotowanych projektów na ćwiczeniach oraz aktywności w trakcie zajęć ćwiczeniowych. Zaliczenie wykładów na podstawie obecności (1 możliwa nieobecność).

Uwagi

Kurs realizowany jest na kierunku: Psychologia - jednolite studia magisterskie stacjonarne. Specjalność kliniczna

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. Diagnoza w socjoterapii.
3. Kompetencje socjoterapeutów, zasady pracy socjoterapeutycznej.
4. Wybrane metody pracy socjoterapeutycznej.
5. Wybrane techniki pracy z grupą w socjoterapii.
6. Metody twórczej pracy socjoterapeutycznej - niskie poczucie własnej wartości.
7. Metody twórczej pracy socjoterapeutycznej - konflikty interpersonalne.
8. Modele pracy z uczniem zagrożonym/ niedostosowanym społecznie.
9. MOW i MOS - zasadność umieszczania nieletnich w ośrodkach.
10. Zastosowanie metod arteterapeutycznych w socjoterapii dzieci i młodzieży.
11. Bajkoterapia, muzykoterapia, filmoterapia jako metody pracy z młodzieżą zagrożoną niedostosowaniem społecznym.
12. Wybrane programy socjoterapeutyczne w pracy z młodzieżą nieprzystosowaną społecznie.
13. Socjoterapia jako pomoc w rozwiązywaniu zachowań trudnych w grupie.
14. Socjoterapia a resocjalizacja.
15. Programy przeciwdziałania agresji/ przemocy szkolnej/ cyberprzemocy jako forma socjoterapii.

Ćwiczenia:

1. Początki pracy z grupą socjoterapeutyczną (1): poznawanie się uczestników, wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa, otwartości i uważności na potrzeby swoje i innych (3 godz.)
2. Początki pracy z grupą socjoterapeutyczną (2): wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa, otwartości i uważności na potrzeby swoje i innych, kontrakt grupowy (3 godz.)
3. Praca ze zbudowaną grupą socjoterapeutyczną: stwarzanie okazji do ekspresji i dzielenia się swoimi przeżyciami w grupie, poznawania swoich mocnych stron i współpracy z oparciem o nie oraz udzielania i przyjmowania informacji zwrotnych (3 godz.)
4. Kończenie pracy z grupą socjoterapeutyczną: Linia życia grupy w sferze zadaniowej i relacyjnej, plany na przyszłość (3 godz.)
5. Prezentacje projektów zaliczeniowych wraz z udzielaniem i przyjmowaniem informacji zwrotnych (projekt: "Pomysł na zmniejszenie skutków społecznych pandemii/izolacji w wybranej grupie", przygotowany w pojedynkę lub 2-3 os. grupach) (3 godz.)

Wykaz literatury podstawowej

1. Lasota A., Franczyk J.L., (red.) (2015). *Socjoterapia dzieci i młodzieży. Diagnoza i metody pracy.* (wybrane rozdziały).
2. Grudzińska, E. (red.) (2015). *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą.* Difin. (wybrane rozdziały)
3. Sawicka, K. (1998) *Socjoterapia*, Warszawa: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej. (wybrane rozdziały).
4. Deptuła, M. (2005). *Diagnostyka, profilaktyka, socjoterapia w teorii i praktyce pedagogicznej*, Bydgoszcz: Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

5. Jagieła, J. (2009) *Socjoterapia w szkole. Krótki poradnik psychologiczny*, Kraków: Rubikon.
6. Jankowiak, B. (2013). *Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Teoria i praktyka*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
7. Mekhakyán, A., Szulc, A, Imielski, W. (2018). *Film jako narzędzie psychoterapeutyczne. Wybrane problemy filmoterapii*. *Psychiatria*, 15, 127-134.
8. Sieńkowska, K., Skorupka, M., Leoniewska, K., Borecka, A., Łapińska, E. (2020). *Po pierwsze relacja. Praktyczny poradnik dla nauczycieli jak wspierać uczniów w budowaniu dobrych relacji w klasie*. Publikacja projektu „Lokalny system wsparcia na Targówku”, s.m. Warszawa.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Bartecka, J.(2019). *Program socjoterapeutyczny rozwijający motywację do nauki oraz zainteresowania u młodzieży w wieku 14-16 lat*. (r.2). w: Grudziewska E (red.). *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą*. Programy zajęć. Cz. 4.
2. Sołtysiak, T. (2005). *Zagrożenia w wychowaniu i socjalizacji młodzieży oraz możliwości ich przezwyciężania*, Bydgoszcz: Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej;
3. Miluska, J. (2001). *Psychologia w rozwiązywaniu problemów szkoły*, Poznań: Oficyna Współczesna;
4. Ballard,R. (1997). *Jak żyć z ludźmi. Umiejętności interpersonalne. Program profilaktyczny dla młodzieży*, Warszawa: Ministerstwo Edukacji Narodowej.
5. Śmieszek. M. (2019). *Cinematherapy as a Part of the Education and Therapy of People with Intellectual Disabilities, Mental Disorders and as a Tool for Personal Development*. Toruń.
6. Borecka, I., Wontarowska-Roter, S. (2003). *Biblioterapia w edukacji dziecka niepełnosprawnego intelektualnie*, Wałbrzych.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie projektu indywidualnego po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	38
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w małych grupach, dyskusja na forum)	10
	Przygotowanie do egzaminu	0
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5